COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 7.6.2011
SEC(2011) 826 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă al Suediei pe 2011

și care include avizul Consiliului

privind Programul de convergență actualizat al Suediei pentru perioada 2011-2014

{SEC(2011) 735 final}

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă al Suediei pe 2011

și care include avizul Consiliului

privind Programul de convergență actualizat al Suediei pentru perioada 2011-2014

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice[1], în special articolul 9 alineatul (3),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene[2],

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

după consultarea Comitetului economic și financiar,

întrucât:

(1) La 26 martie 2010, Consiliul European a aprobat propunerea Comisiei Europene de a lansa o nouă strategie pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică, Europa 2020, pe baza unei coordonări consolidate a politicilor economice, care se va concentra pe domeniile-cheie în care sunt necesare acțiuni în vederea stimulării potențialului Europei în materie de creștere durabilă și competitivitate.

(2) La 13 iulie 2010, Consiliul a adoptat o recomandare privind orientările generale ale politicilor economice ale statelor membre și ale Uniunii Europene (2010-2014) și, la 21 octombrie 2010, o decizie privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre[3], care formează împreună „orientările integrate”. Statele membre au fost invitate să țină seama de orientările integrate în cadrul politicilor economice și de ocupare a forței de muncă naționale.

---

1 JO L 209, 2.8.1997, p. 1.
2 JO C , p. .
3 Menținute pentru 2011 prin Decizia 2011/308/UE a Consiliului din 19 mai 2011.

(3) La 12 ianuarie 2011, Comisia a adoptat prima analiză anuală a creșterii, marcând astfel începutul unui nou ciclu de guvernanță economică în UE și al primului semestru european de coordonare ex-ante și integrată a politicilor, care are la bază Strategia Europa 2020.

(4) La 25 martie 2011, Consiliul European a aprobat prioritățile privind consolidarea bugetară și reforma structurală (în conformitate cu concluziile Consiliului din 15 februarie și 7 martie 2011 și ca urmare a analizei anuale a creșterii adoptate de Comisie). Acesta a subliniat necesitatea de a acorda prioritate restabilirii unor bugete solide și a sustenabilității finanțelor publice, reducerii șomajului prin reforme ale pieței forței de muncă și depunerii de noi eforturi în vederea consolidării creșterii. Statelor membre li s-a cerut să transpună aceste priorități în măsuri concrete, care să fie incluse în programele lor de stabilitate sau de convergență și în programele naționale de reformă.

(5) La 29 aprilie 2011, Suedia a prezentat actualizarea pe 2011 a programului său de convergență, care vizează perioada 2011-2014, și programul său național de reformă pe 2011. Cele două programe au fost evaluate în același timp.

(6) Înainte de criza economică din 2008-2009, economia Suediei înregistrase timp de peste o decadă o creștere solidă, determinată de cererea internă și de exporturile nete. Întrucât economia Suediei este orientată spre export și are un sector financiar de mari dimensiuni, a fost puternic afectată de scăderea semnificativă a cererii externe și de înghețarea piețelor financiare în 2008, care a dus la o contracție a PIB-ului de 5,1% în 2009 și la o creștere a ratei șomajului de la aproximativ 6% la peste 9%. Datorită unei poziții de start solide, ce nu necesita ajustări semnificative în sectorul gospodăriilor, în cel bancar și public, precum și datorită unui răspuns adecvat în materie de politică monetară și bugetară, recesiunea a fost mai degrabă scurtă și a afectat în principal sectorul manufacturier orientat spre exporturi. Pe măsură ce comerțul mondial s-a revitalizat, economia Suediei a cunoscut o redresare puternică și amplă, PIB-ul real crescând substanțial, cu 5,5%, în 2010. Ca urmare a efectului combinat al stabilizatorilor automați și al măsurilor discreționare, după ce soldul bugetar a trecut de la un excedent de 3,7% din PIB în 2007 la un deficit de 0,9% din PIB în 2009, echilibrul s-a restabilit din nou în 2010.

(7) Pe baza evaluării programului de convergență actualizat, realizată în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului, Consiliul consideră că scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare este plauzibil, în general, pe termen scurt, exceptând anul 2012, pentru care este prea optimist. Strategia bugetară, astfel cum este prezentată în programul de convergență actualizat, este adecvată, întrucât va contribui la atingerea de către Suedia a obiectivului său pe termen mediu de a avea un excedent de 1% din PIB pe parcursul unui ciclu. Astfel, va exista o oarecare marjă de siguranță pentru a se evita ca deficitul să depășească valoarea de referință de 3% din PIB într-un eventual declin economic viitor. Programul prevede ca excedentul bugetului general să crească de la 0,6% din PIB în 2011 la 3,7% din PIB în 2014, ultimul an al aplicării programului. Această îmbunătățire s-ar datora creșterii economice puternice preconizate, întrucât programul nu prevede niciun efort de consolidare în acești ani. Riscurile la adresa obiectivelor bugetare sunt echilibrate, în general. Întrucât previziunile în materie de venituri prezentate în program sunt oarecum precaute pentru 2011, rezultatele bugetare ar putea fi puțin mai bune anul acesta, în timp ce anumite riscuri de evoluție negativă cu privire la previziunile pentru

2012 și anii următori sunt legate de ipoteze macroeconomice favorabile. Întrucât guvernul a indicat că, dacă există o marjă de manevră fiscală suficientă, din 2012 ar putea fi implementate măsuri de expansiune fiscală suplimentare, prevăzute în Legea privind bugetul din 2011 (inclusiv o a cincea etapă a sistemului de credite fiscale pentru salariați, o nouă creștere a pragului de la care se percep impozite pe venitul de la stat, scăderea TVA-ului pe serviciile de restaurant și a impozitelor pe pensii), există riscul aplicării unei politici fiscale prociclice. Având în vedere perspectivele demografice, este important ca Suedia să continue să își atingă obiectivul pe termen mediu.

(8) Situația actuală de pe piața locuințelor și a ipotecilor este o sursă de instabilitate potențială. După ce s-a efectuat o corecție ușoară și de scurtă durată în perioada de apogeu a crizei financiare, prețurile locuințelor în Suedia – spre deosebire de alte țări – și-au reluat tendința de creștere constatată începând cu a doua jumătate a anilor '90, în prezent înregistrându-se un nivel record. Creșterea puternică a prețurilor locuințelor a fost însoțită de creșterea gradului de îndatorare a gospodăriilor, care la mijlocul lui 2010 se afla la un nivel maxim istoric de circa 170% din venitul disponibil. În plus, o mare parte din creditele ipotecare au fost contractate la rate variabile și cu amortizare redusă. Din acest motiv, gospodăriile din Suedia sunt deosebit de vulnerabile la majorările ratei dobânzii sau la problemele în materie de ocupare a forței de muncă. Efectuarea unei corecții considerabile pe piața locuințelor ar putea avea repercusiuni negative asupra stabilității macroeconomice, întrucât gospodăriile și-ar reduce consumul pentru a-și echilibra bugetul și întrucât ar crește costurile de finanțare ale băncilor suedeze.

(9) În ceea ce privește piața forței de muncă a Suediei, situația resortisanților din țările care nu fac parte din UE și a tinerilor este mai defavorabilă în comparație cu media UE. Îmbunătățirea situației acestora pe piața forței de muncă este esențială pentru a duce la creșterea globală a ratei de ocupare și pentru a îmbunătăți oferta de forță de muncă pe termen mediu, astfel încât să se poată face față provocării demografice pe care o reprezintă îmbătrânirea populației. Guvernul Suediei pune în aplicare în prezent o serie de reforme pentru a îmbunătăți situația ocupării ambelor grupuri, cum ar fi acordarea de fonduri suplimentare pentru consiliere, posturi care necesită experiență în muncă, formare profesională pentru adulți, consiliere pentru formarea stagiarilor, subvenții salariale bine direcționate și cursuri de limba suedeză simplificate. În statisticile cele mai recente sunt semne clare că se înregistrează îmbunătățiri generale pe piața forței de muncă a Suediei, exceptând în cazul femeilor de origine străină.

(10) Comisia a evaluat programul de convergență și programul național de reformă[4]. Comisia nu a ținut seama doar de relevanța acestora pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Suedia, ci și de conformitatea acestora cu normele și orientările UE, având în vedere necesitatea de a consolida guvernanța economică globală a Uniunii Europene prin oferirea unei contribuții la nivelul UE pentru deciziile naționale viitoare. Comisia consideră că programele abordează în mod adecvat principalele provocări cu care se confruntă Suedia. Cu toate acestea, chiar dacă strategia bugetară a guvernului de a continua respectarea obiectivului pe termen mediu este corespunzătoare, începând cu 2012 trebuie avută grijă să se evite aplicarea unei politici bugetare prea laxe în perioadele de creștere favorabilă. Ar trebui să se evalueze

[4] SEC(2011) 735.

riscurile de dezechilibre macroeconomice, în special cele care rezultă din creşterea preţurilor locuinţelor şi din îndatorarea gospodăriilor. În plus, participarea pe piaţa forţei de muncă a grupurilor vulnerabile trebuie monitorizată şi îmbunătăţită, în special în cazul tinerilor şi al femeilor de origine străină.

(11) În lumina prezentei evaluări, Consiliul a examinat actualizarea pe 2011 a programului de convergenţă prezentat de Suedia şi avizul[5] său se reflectă în special în recomandarea de la punctul (1) de mai jos. Ţinând seama de concluziile Consiliului European din 25 martie 2011, Consiliul a examinat programul naţional de reformă prezentat de Suedia.

RECOMANDĂ ca Suedia să întreprindă acţiuni în perioada 2011-2012 astfel încât:

(1) Să ducă o politică fiscală care să asigure faptul că obiectivul pe termen mediu continuă să fie atins şi să evite aplicarea unei politici bugetare prociclice în perioada actuală de redresare economică.

(2) Să întreprindă acţiuni preventive pentru a aborda riscurile macroeconomice asociate creşterii preţurilor locuinţelor şi îndatorării gospodăriilor, inclusiv reforme în domeniul sistemului de credite ipotecare, al reglementărilor în domeniul chiriilor, al impozitelor pe proprietate şi al permiselor de construcţii.

(3) Să monitorizeze şi să îmbunătăţească participarea pe piaţa forţei de muncă a tinerilor şi a altor grupuri vulnerabile.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Preşedintele

[5] Prevăzut la articolul 9 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului.